KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5. Toukokuu. | TOIMITTAJAT: JOHN SUNDBERG Vastaava. HUUGO NYBERG Toim. sihteeri. | 19:sta vuosik. 1914.

— *Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa.* — *Hinta 1 mk. 50 penniä koko vuodelta.* —

Nanna Hermanson.

Tämän lehden viime numerossa kerroimme lyhyesti, että Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajatar, neiti *Nanna Hermanson* kuoli Mikkelissä maaliskuun 29 päivän illalla pitkän sairauden jälkeen.

Nanna-neiti syntyi Oulussa $^{24}/_{7}$ 1847 ja oli siis kuollessaan yli 66 v. vanha. Jo lapsena muutti hän vanhempainsa ja siskojensa kanssa Kemin pitäjään. Lapsena kävi Nanna-neiti koulua ensin kodissaan. Myöhemmin lähetettiin hänet Ruotsinmaalle Tukholmaan kouluun. Siellä oli hän oppimassa monta vuotta. Kotiin tultuaan Kemiin rupesi hän pitämään koulua nuoremmille siskoilleen ja toisille lapsille. V. 1889 muutti Hermanson'in perhe Kemistä Porvooseen. Siellä tapasi hän piispa Alopaeus'en, joka oli ennen ollut kuuromykkäin opettajana ja km.-koulun johtajana Turussa. Piispa A. oli kauan etsinyt ja ajatellut sopivaa opettajaa Porvoon kuuromykkäin kouluun. Piispa pyysi, että Nanna-neiti rupeaisi opettamaan kuuromykkiä. Ensin Nanna-neiti kielsi ja sanoi: en voi, en osaa! Mutta sitten hän ymmärsi, että Jumala tahtoi häntä kuuromykkäin opettajaksi. Ja hän rupesi. V. 1891 alkoi hän opettaa kuuromykkiä Porvoossa. V. 1892 matkusti hän valtion antamalla matkarahalla ulkomaille: Ruotsiin, Saksaan ja Sveitsiin tutkimaan ja katsomaan kuuromykkäin opetusta ja kouluja niissä maissa.

Nanna Hermanson.

V. 1894 muutti Nanna neiti Mikkelin kuuromykkäinkoulun opettajaksi. Siinä hän pysyi lähes 20 vuotta kuolemaansa asti.

Nanna-neiti oli vakava ja uskovainen ihminen. Hän rupesi seuraamaan Jeesusta jo nuoruudessaan. Jo 14 vuoden vanhana kirjoitti hän itse seuraavan rukouksen: „Rakas Jeesus, anna minun saada suuri halu lukea Jumalan sanaa; älä anna minkään muiden kirjojen minulle olla niin kalliita kuin sinun sanasi. Johda minua sillä tiellä, joka vie taivaaseen. Älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi. Tee minut Jumalan lapseksi. Rakas Jeesus, älä ota kättäsi minusta — —".

Nanna-neiti oli aina rohkea, innokas ja harras uskovainen. Hän luki ja tutki paljon Jumalan sanaa ja hän puhui ilolla Jumalan sanaa toisten ihmisten kanssa. Hän oli ymmärtäväinen ja viisas nainen. Hän oli lukenut paljon. Ja hänellä oli monta etevää tuttavaa ja ystävää Suomessa ja ulkomailla.

Suuresti rakasti Nanna-neiti kuuromykkiä. Hän rukoili paljon heidän puolestaan. Luulemme, ettei kuuromykillä ole monta niin harrasta ja rukoilevaista ystävää kuin Nanna Hermanson oli. Hän oppilaansa tietävät, että Nanna-neiti on paljon rukoillut heidän edestänsä.

Nanna-neiti oli ahkera ja tunnollinen opettajatar. Suurella innolla, ahkeruudella ja rakkaudella opetti hän oppilaitaan ja piti heistä huolta. Hän uskoi itse varmaan Jumalaan ja Vapahta-

jaan ja koetti opettaa oppilaitaan tottelemaan Jumalan käskyjä ja pelkäämään syntiä. Hän koetti kasvattaa oppilaistaan rehellisiä ja siveellisiä ihmisiä.

* * *

Nanna-neidin ruumis siunattiin Mikkelin kaupungin kirkossa huhtikuun 8 päivänä kello 12 päivällä. Samana päivänä aamulla kokoontuivat Mikkelin kuuromykkäin-koulun oppilaat ja opettajat sekä Nanna-neidin veljet ja sisaret kello 10 aamulla koululle. Koululla puhui pastori Nyberg ja johtaja Savolainen oppilaille Nanna-neidin elämästä ja kuolemasta. Molemmat kehoittivat oppilaita tule-

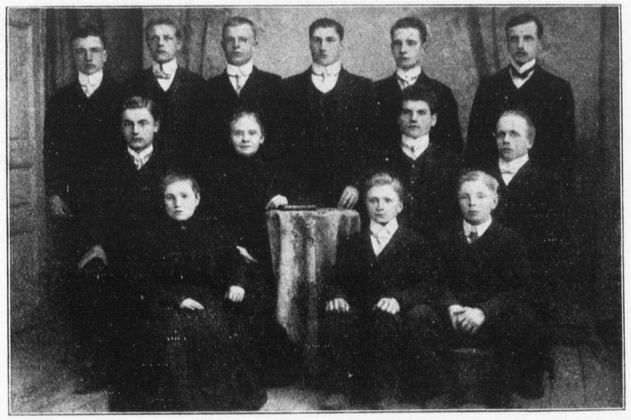

Nanna Hermanson ja oppilaansa Mikkelin k.mykkäin koulussa.

maan hyviksi ja rehellisiksi ihmisiksi, samallaisiksi kuin Nanna-neiti oli. Kello 12 päivällä kannettiin Nanna-neidin ruumis hänen asunnostaan, joka on koulun lähellä, kirkkoon. Kantajina olivat vainajan veli, maist. V. Hermanson, johtaja A. J. Savolainen, opettajat E. J. Pesonen, O. Himanen ja E. Ahola, pastorit V. Markkula ja H. Nyberg, sekä vainajan ent. oppilas kuuromykkä kirjansitojanoppilas Väinö Sillankorva. Ruumiinsiunauksen toimitti kirkkoherra Vallinheimo. Kirkkoon oli tullut paljon ihmisiä, Nanna-neidin tuttavia ja ystäviä. Ruumiinsiunauksen jälkeen lähti pitkä surusaatto, johon kuuromykkäinkoulun oppilaat liittyivät, kaupungin hautausmaalle. Sinne oli väsyneelle opettajattarelle, kaunis hauta valmistettu, johon hänen ruumiinsa laskettiin. Kaipauksella muistellen kuollutta, rakasta opettajatartaan, pystyttivät Nanna-neidin oppilaat hänen haudalleen sitomansa ja valmistamansa ristin. Veljet, sisaret, työtoverit Mikkelin, Helsingin, Kuopion, Turun ja Porvoon kuuromykkäin-kouluista ja monet ystävät laskivat Nanna-neidin haudalle monta kaunista seppelettä. Kirkossa ja haudalla lauloi laulukuoro kauniita lauluja.

Nanna Hermanson ja oppilaansa Mikkelin k.mykkäin koulussa.

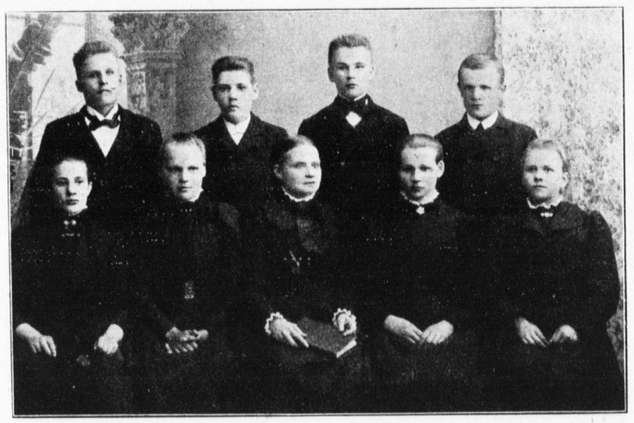

Nanna Hermanson ja oppilaansa Mikkelin k.mykkäin koulussa.

Suomen Kuuromykkäinliiton Edustajain- ja Vuosikokous

Helsingissä huhtik. 25—26 p:nä.

Kokoukseen oli saapunut seuraavat edustajat:
rouva Sofia Salovaara Kotkan km. yhdistyksestä
" Söderman Kurikan km. yhdistyksestä
" M. Ovaskainen Wiipurin km. yhdistyksestä
neiti Ellen Carlstedt ja
" Ingrid Lönnberg Porvoon km. yhdistyksestä
" Lyydi Saastamoinen Kuopion km. yhdist.
opettaja V. Janhonen Jyväskylän km. yhdistyk.
hra A. Håkans Vaasan km. yhdistyksestä
" Janne Seppälä Tampereen km. yhdistyk.
" A. Norstedt
" S. Vuokko ja
" K. Aulanko sekä
neiti M. Sihvola Helsingin km. yhdistyksestä
hra Lauri Vainola Riihimäen ympäristön ja hra Elias Savisaari Turun kaupungissa asuvien Km.-liiton jäsenten puolesta. Kokouksessa oli sen lisäksi kaikki Helsingissä asuvat Km.-liiton keskushallinnon jäsenet, sekä lisätyn keskushallinnon jäsenet: rouva Elma Ignatius, neiti Siiri Talvia ja pastori K. A. Nyman. Kuuromykkiä Helsingistä ja Porvoosta oli myös kokouksessa.

Km.-liiton puheenjohtaja, toimittaja *J. Hirn* avasi kokouksen pitämällä puheen lauvantaina huhtik. 25 p. kl. 1 päivällä. Sen jälkeen ruvettiin keskustelemaan. Lauvantai iltana pidettiin lisätyn keskushallinnon kokous ja illanvietto kokouksen jäsenille.

Sunnuntaina huhtik. 26 p.

tekivät kokouksen osanottajat kävelyretken Alppilaan ja Helsingin kaupungin vesijohdon keskus- ja vedenpuhdistuslaitokseen n:s. vesitorniin.

Kl. 11 kokoonnuttiin kuuromykkäin kirkoon, jossa pastori *K. A. Nyman* saarnasi. kl. 12 kokoonnuttiin

vuosikokoukseen.

Siinä jaettiin osanottajille painettu kertomus Suomen Kuuromykkäinliiton toiminnasta viime kolmivuotiskaudelta. Sitten luettiin hra V. Janhosen ollessa puheenjohtajana tilintartarkastajien neiti *E. Erich*'in ja maisteri *Yrjö Karilaan* laatima kertomus liiton rahavarojen hoidosta. He ilmoittivat tarkastaneensa liiton tilit vuodelta 1913 ja huomanneensa niitten olevan hyvässä kunnossa ja ehdottivat tilinvapauden myöntämistä rahastonhoitajalle, hra J. Sundberg'ille. Kokous myönsi yksimielisesti tilivapauden.

Sitten ruvettiin valitsemaan jäseniä keskushallintoon ja lisättyyn keskushallintoon. *Suomen kuuromykkäinliiton keskushallinnon vakinaisiksi jäseniksi* 3 vuodeksi eteenpäin valittiin:

tarkastaja V. Forsius	63	äänellä
hra J. Sundberg	60	„
„ J. Hirn	58	„
„ E. Karilas	58	„
past. H. Nyberg	49	„
rouva J. Stadius	45	„
hra J. F. Talvia	38	„
neiti Anna Nyström	30	„
hra F. Schoultz	26	„

Varajäseniksi valittiin:

neiti E. Erich	26	„
hra O. Wetzell	22	„
„ A. Norstedt	21	„
„ K. Aulanko	20	„

Lisättyyn keskushallintoon valittiin:

rouva Elma Ignatius	57	äänellä
opettaja J. Palomaa	46	„
past. K. A. Nyman	44	„
neiti Siiri Talvia	37	„

Varajäseniksi valittiin:

opettaja M. Pihkala	24	äänellä
hra E. Savisaari	19	„

Kuuromykkäinliiton *tilintarkastajiksi* valittiin maisteri Yrjö Karilas, neiti Thyra Eklund ja varalle herra Wetzell.

Pöytäkirjan *tarkistajiksi* valittiin past. H. Nyberg ja hra O. Wetzell.

Vuosikokouksen päätyttyä jatkettiin keskustelua kl. 5 asti.

Kl. 7 illalla oli yhteinen illanvietto, johon ottivat osaa kaikki edustajat sekä juuri joukko kuuromykkiä. Puheita pitivät herrat Hirn, Sundberg ja Karilas. Neiti Sigyn Heikel piti esitelmän „*Henkivakuutuksesta*", jonka viittomakielelle tulkitsi rouva E. Ignatius.

Kokouksessa keskusteltiin seuraavista kysymyksistä:

Miten voitaisi perustaa ammattikoulu kuuromykkiä-miehiä varten? Kysymyksen alusti rouva M. Ovaskainen Viipurista. Hän sanoi, että kuuromykkä-poikain on usein vaikea koulusta päästyään löytää sopivaa työtä ja ruveta itseään elättämään. Monella ei ole omaa hyvää kotia mihin voisi mennä työhön, vaan täytyy mennä maailmalle työtä etsimään. Koulusta päästyään eivät pojat osaa tehdä paljon ruumiillista työtä. Heidän täytyy ensin oppia jotain työtä eli ammattia. Valitetaan, että heidän on vaikea saada oppipaikkoja käsityöläismestarien luona. Mestarit eivät luule osaavansa opettaa ammattia kuuroille pojille. Mestarit luulevat, etteivät kuurot pojat voi hyvin oppia. Olisi sentähden perustettava erityinen *ammattikoulu*, jossa kuuromykkäpojille annettaisi opetusta esim. suutarin, puusepän, räätälin ja maalarin ammatissa. Tästä koulusta päätyään voisivat kuurot pojat paremmin saada työtä ja elatusta. — Kokous kannatti rouva Ovaskaisen alustusta, lausui sen toivomuksen, että km.-liittokin kiirehtisi ammattikoulun perustamista. Kun on kuultu että *Pietarsaaren* kuuromykkäinkoulu kohta lakkautetaan oppilasten vähyyden tähden, niin toivoo kokous, että sen koulun rakennukset y. m. käytettäisi tätä ammattikoulua varten.

2 kysymys: *Mihin suuntaan kuuromykkäin jatkokoulu olisi ohjattava?* Alustaja, opettaja J. K. Palomaa Turusta, oli lähettänyt pitkän ja selvän kirjoituksen tästä asiasta. Se luettiin ja viitattiin kokouksessa. Hra Palomaa ehdottaa, että jatkokoulussa (= kesäkoulussa, jatkokurseissa) enemmän annettaisi kuuromykille käytännöllistä ammattitieto-opetusta ja yleensä sellaista opetusta, mitä kuuromykät tarvitsevat jokapäiväisessä elämässään kodissaan, töissään, ammatissaan y. m. Jatkokoulun oppilaat jaettaisi eri osastoihin ammattien mukaan, esim. ompelijattarien osasto, muurarien osasto, maanviljelystyöntekijäin, suutarien puuseppien, karjanhoitajain y. m. osastot. Jokaisessa osastossa opetettaisi sellaisia asioita, jotka auttavat kuuromykkiä oikein tuntemaan ammattinsa, työesineensä, työkalunsa, työnsä arvon, hinnan, y. m. Sitäpaitsi pitäisi kaikille oppilaille opettaa uskontoa y. m. Hra Palomaa on kerännyt paljon tietoja missä ammateissa Suomen kuuromykät työskentelevät. (Julkaisemme ne tiedot vastedes tässä lehdessä). Hra Palomaan alustuksen johdosta puhui perusteellisesti myös m. m. neiti *Naima Helsingius*, joka monta kertaa on ollut alkuunpanemassa ja järjestämässä kuuromykkäin jatkokoulua Kuopiossa. Hän sanoi, että hra Palomaan ehdotukset kyllä voivat olla hyvät ja hyödylliset. Mutta neiti H. luuli, että niitä on vaikea käytännössä toteuttaa. Jos esim. jatkokouluun tulee 1 kuurumykkä muurari. Kuka kuuromykkäin opettaja osaa hänelle ruveta opettamaan muurarin ammattiin kuuluvia asioita? Tahi kuka opettaja osaisi jatkokoulussa opettaa harjantekijän, suutarin tehtäviä, tahi maanviljelykseen kuuluvia asioita? Eivät opettajat itse ole muurarin, eikä harjantekijän y. m. oppia oppineet. Jatkokouluun tulevat tavallisesti ne kuuromykät, jotka asuvat maalla kodeissaan, kaukana erossa entisistä opettajistaan ja toisista tovereistaan. Siellä he helposti unohtavat sen, mitä kouluissa ennen oppivat: puhumisen, kirjoittamisen, maantiedon, uskonnon j. n. e. Olisi tärkeintä jatkokoulussa — tuona lyhyenä 2 viikon aikana — ennen kaikkea muistuttaa oppilaille entisiä tietoja, koettaa herättää heissä uutta tiedonhalua ja antaa neuvoja elämää varten m. m; pitämällä keskustelukokouksia hyödyllisistä asioista. — Kokous ei voinut mitään varsinaista päätöstä tämän asian suhteen tehdä. Se lausui vaan pääasiallisesti hyväksyvänsä hra Palomaan ehdottamat ponsilauseet.

(Jatk.)

—•—

Turun kuuromykkäinyhdistys.

Toimintavuosi 1913.

Turun Kuuromykkäinyhdistys, joka on maamme vanhin yhdistys kuuromykkäin kesken, on toiminut 28 vuotta. Se on toiminut aina itsenäisenä yhdistyksenä liittymättä viime vuotenakaan Suomen Kuuromykkäinliittoon, joka on yhdyssiteenä kaikkien kuuromykkäin yhdistysten välillä. Keskusteltaessa vuoden alussa Liittoon yhtymisestä, vastusti suurin osa yhdistyksen jäsenistä tätä aietta sentähden, että he tahtovat Turun yhdistyksen edelleenkin työskentelevän itsenäisenä. Sitäpaitsi he eivät tahdo maksaa Liitolle heidän mielestään korkeata jäsenmaksua. Tästä huolimatta ovat useat Turun kuuromykistä yksityisinä jäseninä Kuuromykkäinliitossa, jolla on paikkakunnalla asiamiehensä. Nämä jäsenet ovat ottaneet osaa Liiton työhön lähettämällä m. m. edustajansa Liiton edustajakokoukseen.

Liiton matka-asiamiehet hrat J. Sundberg ja E. Karilas ovat myös käyneet viime heinäkuussa yhdistyksessä selostamassa Liiton työtä ja toimintaa.

— Turun Kuuromykkäinyhdistys on taas viime vuotenakin työskennellyt vilkkaasti ja toimintarikkaasti. Juhlia ja iltamia on pidetty useita. Uudenvuodenpäivänä on pidetty tavanmukainen kuuromykkäin joulujuhla. Helmikuussa on vietetty J. E. Runebergin ja C. O. Malmin, Suomen ensimäisen kuuromykkäin opettajan juhlaa. Huhtikuussa on juhlittu lämminsydämisen kuuromykkäin auttajan C. H. Alopaeuksen muistoksi. Tässä tilaisuudessa on entinen kuuromykkäin opettajatar L. Sahlberg antanut kuuromykille kahvit. Kesäkuun 8 p:nä pidettiin yhdistyksessä Karl Oskar Malmin 50-vuotismuistojuhla, jossa oli saapuvilla paljon kuuromykkiä. Ohjelmat juhlissa ovat olleet juhlan merkityksen mukaisesti tehtyjä.

Iltamain ohjelmissa on ollut puheita, esitelmiä, kertomuksia, satuja, kuvaelmia, vuoropuheluja, laulua viittomilla y. m. Iltamista on etenkin mainittava Vanhain kuuromykkäinnaisten kodin hyväksi pidetty iltama, josta oli tuloja 22 mk. Tällä ovat kuuromykät osottaneet itsekin kannattavansa ja auttavansa niitä pyrintöjä, joita heidän edukseen suunnitellaan ja tehdään. Syyskuussa pidettiin „Suomalaisen viikon“ iltama, jossa m. m. jaettiin kirjasta „Kotimainen teollisuus ja kansamme edistys“ ja reklaamimerkkejä.

Keskustelua monista yleishyödyllisistä asioista on ollut.

Kuuromykkäin sielunhoidosta on pidetty hyvää huolta. Pastori A. E. Nordman on edelleenkin pitänyt noin joka toinen sunnuntai jumalanpalveluksia yhdistyksen huoneustossa. Sitäpaitsi on opettajatar H. Liljefors syyslukukaudella sunnuntaina johtanut useita raamatunkeskustelutunteja. Kuuromykkäin matkapappi, past. K. A. Nyman on käydessään paikkakunnalla pitänyt jumalanpalveluksia yhdistyksen huoneustossa ja hengellisessä iltamassa on hän pitänyt puheita. Kiitollisin mielin tunnustavatkin kuuromykät tämän hengellisen työn ja kiittäen opettajiaan toivovat saavansa edelleen nauttia samaa apua.

„Lesken-Ropo“-nimiset säästölaatikot, joihin kuuromykät vuoden aikana ovat koonneet rahaa, tyhjennettiin vuoden lopussa. Näin kertyneillä rahoilla autetaan köyhiä ja sairaita kuuromykkiä. Nyt on rahastossa 86 mk. 46 p.

Maaliskuussa kävivät useat yhdistyksen kuuromykkänaiset Martha-yhdistyksen toimeenpanemat, kuusiviikkoiset keittokurssit, joita johti opettajatar rva L. Mölsé. Kurssit, joista jo ennen on tehty selkoa, onnistuivat erittäin hyvin. Kursseissa kuuromykkänaiset kävivät mielellään ja osottautuivat hekin siellä kelpo ruuanlaittajiksi.

Voimistelua kuuromykkänaisille, jotka päivin ahertavat arkihommissa, on kerta viikossa opettanut kuuromykkäinkoulun juhlasalissa opettajatar S. Lindroos, joka aina on auttanut kuuromykkiä todellisella myötätunnolla. Tästä hänen työstään pyytävät kuuromykät lausua vilpittömimmät kiitoksensa.

Mieskuuromykkäin voimisteluseuraa on johtanut hra A. Vilkki ja sen kirjurina on ollut hra E. Savisaari. Voimisteluseura on harrastanut voimistelua, hiihtoa y. m. urheilua. Se on pitänyt pari iltamaa ja jakanut palkintoja hiihdossa.

Yhdistyksen ompeluseura on kokoontunut kahdesti viikossa. Sitä ovat johtaneet rvat E. Virtanen ja A. Rantanen. Siellä on ommeltu monellaisia ompelutöitä. Marraskuussa pidetyissä myyjäisissä sitten nämä työt myytiin muiden koottujen tavarain kanssa. Myyjäiset onnistuivat verrattain hyvin ja oli niistä tuloja viidettä sataa markkaa. Tässä on myös mainittava, että marraskuun 10 p:nä vietettiin ompeluseuran, jonka perusti maisteri E. Lück, 10 vuotisjuhlaa.

Sairasapua on annettu muutamille kuuromykille.

Kirjastossa, jota on hoitanut hra E. Savisaari, on ollut 220 kirjaa, joita on ahkerasti lainattu.

Turun Taidemuseoon ovat kuuromykät päässeet tauluja katsomaan keväällä kuten ennenkin.

Apurahaa on yhdistys saanut Turun Säästöpankin isännistöltä, joka aina on kuuromykkiä myötätunnolla kohdellut, vuokraan, valoon ja lämpöön 500 mk, josta lahjasta yhdistys kiittää arvoisaa isännistöä.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä viime vuodelta 5,075 mk. 91 p., tuloja 1,500 mk. 27 p. ja

menoja 607 mk. 45 p. Säästö tälle vuodelle tekee 5,968 mk. 73 p.

Jäseniä on ollut yhdistyksessä vuoden alussa 55, joista 29 oli miehiä ja 26 naisia. Vuoden kuluessa ei yhtään poistunut ja uusia on tullut 6, joten jäsenluku nyt on 61, joista miehiä on 32 ja naisia 29. Jäsenmaksua eivät kaikki kuuromykät ole suorittaneet köyhyyden tähden. Ja sitäpaitsi ovat aina kaikki kuuromykät olleet tervetulleita yhdistykseen maalta ja kaupungista.

Yhdistyksen ja toimikunnan puheenjohtajana on ollut op. J. K. Palomaa, varapuheenjohtajana hra E. Savisaari, rahastonhoitajana past. A. E. Nordman, kirjurina rva A. Rantanen ja toimikunnan muina jäseninä ovat olleet rva E. Virtanen sekä hrat A. Vilkki, H. Virtanen, H. Hytönen ja V. Kallio.

Turussa helmik. 1 p. 1914.

Toimikunnan puolesta:

J. K. Palomaa.

—•—

Kertomus

Vaasan Kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta toimivuonna 1913.

Yhdistyksen toiminta on nyt loppuun kuluneena vuonna jatkunut entiseen tapaan. Säännöllisesti on kokoonnuttu lauantaisin ompeluseuraan ja kerran kuussa kuukausikokoukseen. Viimemainituissa on pidetty esitelmiä, kerrottu kertomuksia, lausuttu runoja, selostettu kirjoja, näytetty skioptionkuvia y. m. Esitelmiä on pidetty erilaisista aineista, kuten abbé, de l' Epeé'istä, puutarhan hoidosta, edustajain kokouksesta, Kuuromykkäin liitosta, C. O. Malmista y. m. Pastori K. A. Nyman on ollessaan kotosalla sunnuntaiaamupäivinä pitänyt jumalanpalveluksia kuuromykille. Ylimääräisiä kokouksia on pidetty jonkun merkkipäivän eli vierailun johdosta. Niinpä sai yhdistys vieraanaan vastaanottaa herra J. Sundbergin sekä keväällä että syksyllä. — Kesällä toimeenpantiin moottoriretki saaristoon.

Joulujuhla vietettiin 27 p. jouluk. tavanmukaisine kuusineen ja kestityksineen. Juhlaan oli tuvan täydeltä saapunut osanottajia ympäristöltäkin. Pastori K. A. Nyman puhui joulun merkityksestä, useat kuuromykät puhuivat, kertoivat tai lausuivat runoja. Tässä tilaisuudessa esitettiin myös täällä ensi kerran kuuromykkäin kuorolaulua.

Yhdistyksen jäsenluku on 26.

Yhdistyksen toimikuntana ovat toimineet: Pastori K. A. Nyman puheenjohtajana, Nikolai Söyring varapuheenjohtajana, neiti Aina Forsberg rahastonhoitajana, Aksel Gref, Maria Kiviniemi, Betty Skinnars ynnä allekirjoittanut kirjurina.

Tilintarkastajien kertomuksesta selvisi, että tulot vuodelta 1913 ovat olleet Smk. 665: 96, menot Smk. 178: 25 ja säästö siis Smk. 487: 44.

Apukassa „Lesken ropo" sisältää Smk. 200: 50.

Elli Levon,
kirjuri.

—•—

A. Jukola 50-vuotias.

Turun kuuromykkäinkoulun opettaja, *Henrik Abram Jukola* täyttää toukokuun 7 p. 50 vuotta. Ne kuuromykät, jotka ovat saaneet nauttia hänen opetuksestaan, ottavat tämän sanoman ilolla vastaan ja varmaan he muistavat, miten tämä opetus on tehnyt heihin syvän vaikutuksen. Kodeistaan, missä he nyt asuvat rakkaan isänmaamme eri paikkakunnilla, heidän ajatuksensa menevät rakkaaseen opettajaansa ja luulen voivani vakuuttaa, että he lähettävät hänelle sydämmellisimmät onnentoivotuksensa merkkipäivänään. He eivät suinkaan unhota hänen vakavaa, mutta samassa herttaista esiintymistään, he muistavat hänen hartaan opetuksensa, joka oli annettu, ei sitä hetkeä varten, vaan joka on tahtonut kylvää ijäisyyden siemeniä oppilaitten sydämiin. Herra Jukolan huolenpito ei kuitenkaan ole ulottunut ainoastaan hänen omiin oppilaisiinsa. Monet muutkin kuuromykät ovat hänessä saaneet nähdä ystävän, joka hyvillä neuvoilla ja opetuksilla on heitä avustanut. Kuuromykkäin auttajayhdistyksen toimikunnan jäsenenä on hän väsymättä uhrannut sekä aikaa että voimia kuuromykkien hyväksi.

Hänestä voi oikeudella lausua Jeesuksen sanat opetuslapsesta, Natanaelista: „katso, totisesti oikea israelilainen (palvelija), jossa ei petosta ole." Sekä työtoverit että kuuromykät toivovat, että Jumala soisi hänelle monta vuotta hänen hyvän työnsä jatkamiseen.

A. E. N.

—•—

Kirje Lapualta.

Täältä Lapualta ei koskaan ole näkynyt tietoja kuuromykkäin keskuudesta lehdessämme, ei ainakaan siitä ajasta asti jolloin aloin lehteä tilata. Meitä on täälläkin paljon. Useimmat ovat käyneet koulunsa Jyväskylässä, 3 on käynyt Oulun puhekoulun, joista 2 on kotonaan, kolmas on talouskoulussa Pieksämäellä. On joukossa koulunkäymättömiäkin. — Olen hyvin kiitollinen, että olen saanut käydä koulua ja siellä saanut monta hyvää opetusta, jota en muuten koskaan olisi voinut oppia! Olen nimittäin käynyt Oulun k. m. koulua 7 lukuvuotta vuodesta 1902 vuoteen 1909.

Eipä se ihmeellistä olekaan, ettei täältä ole mitään kuulunut, sillä meillä täällä ei ole mitään yhteistä harrastusta. Elämme vaan tavallista hiljaista elämää. Joskus tapaavat kuuromykät käydä toistensa luona.

Kerran vuodessa on pastori K. A. Nyman käynyt täällä pitämässä Jumalanpalvelusta. Viimeksi kävi hän täällä 2:na pääsiäispäivänä tänä vuonna. Kiitollisia olimme hänen tulostaan. Kokoonnuimme klo 10 a. p. rippikoulutuvalle, jossa pastori piti meille rippisaarnan. Kokoukseen oli saapunut 25 k:m., joista useita myöskin naapuriseurakunnista. Saarnan loputtua menimme kirkkoon, jossa nautimme H. P. Ehtoollista, jota pastori Nyman ja rovasti V. Malmivaara yhdessä jakoivat meille. Kirkossa oli vielä myöskin kuulevia seurakuntalaisia. He myös nauttivat H. P. Ehtoollista, heidän loputtua vasta kuuromykät yhdessä. Pidettiin sitten väliaikaa.

Iltapäivällä klo 3:lta kokoonnuimme vielä rippikoulutuvalle. Siellä pastori vielä saarnasi Jeesuksen ylösnousemisesta. Pastorilla oli vielä myytävänä joku kappale kirjoja nimeltä: „Yhteiskunta-Opas" Suomen kuuromykille, joita muutamat ostimme.

Lopuksi menimme kaikki yhdessä pastorin kanssa valokuvaajaan, jossa meidät valokuvattiin. Sieltä sitten tyytyväisinä hajaannuimme kukin kotiimme.

Saanen kai vielä tervehtiä entisiä opettajiani luokka- ja koulutovereitani, sekä kaikkia tämän lehden lukijoita.

Kunnioituksella:

Tyyne Kaara.
Oulun k:m. koulun ent. opp.

—•—

Pois käytännöstä tarpeettomat nautinto-aineet.

Jopa nyt jotain kun kahvikulta oli vähällä viedä jalan keittäjältään! (Katso tämän vuoden „Kuuromykkäin lehden" siv. 27.) Kukapa tuota enään uskaltaa antautua sellaiseen vaaraan! Anteeksi, en minä enään halua keittääkään kahvia, mutta säälittää kun toiset vielä joutuvat tälläiseen vaaraan yrittäessään valmistaa sellaista juomaa, jonka terveydellisestäkin puolesta nykyaikana kuuluu moittivia ääniä. Oli aika, jolloin minäkin käytin kahvia, vaikken koskaan ollut siihen erityisesti mieltynyt. Vuosia viisi takaperin heitin sen käytön kokonaan, tultuani siihen johtopäätökseen, ettei siitä lähde hyötyä ruumisparalle, enempi vain vahinkoa. Samaa tietä sai mennä teekin sekä suklaa, puhumattakaan alkoholipitoisista viineistä ja oluesta, joita en ole koskaan käyttänytkään. — Näin ollen on enään jälellä vesi, maito kirnupiimä sekä marjamehu, ne kun eivät ole koskaan tuottaneet vahinkoa ruumiilleni. Niitä mieheni, kuhnelaisuuden suosija, ja minä käytämme kaikkien nautinto-juomain asemasta, eikä niiden käyttö tee sanottavampaa lovea kukkaroomme, vielä vähemmän terveyteemme.

Usein ihmettelemme järjettömäin luontokappaleitten terveyttä. Vaan nehän seuraavat yksinomaan luontoa eikä muuta; siinä siis selitys niitten terveyteen. Mitä *lähemmäksi luontoa ihminenkin jälleen palaa, sitä enemmän terveyttä ja elämäniloa hän saavuttaa.* (Tässä tietysti tarkoitan samalla ruokaa yhtä paljon kuin juo-

maakin). Nykyaikainen keittotaito on jo kehittynyt huippuunsa voimatta siltä täysin vastata terveyden vaatimuksia. Sen vuoksi ovat muutamat ihmiset tehneet koko käännöksen alkaessaan seurata, kaikesta ivasta ja pilkasta huolimatta, muutamain nelijalkaisten esimerkkiä hyljätessään, monen mielestä herkulliset lihapaistit ja kalakukot j. n. e. kääntäen enemmän huomiotansa yksinomaan kasviskunnan tuotteisiin eli niin kutsuttuun „vegetariseen“ ruokajärjestelmään. — Sen verran kun kokemuksesta tiedän kertoa, on se minustakin osoittautunut koko hyväksi. — Vielä on yksi nautintoaine, jolla tuskin on vakavia puolustajia; mutta joka on kovin laajalle levinnyt — tarkoitan tupakkia, joka on suorastaan myrkkyä ruumiille, vaikka pitkällinen tottumus näennäisesti on sitäkin opettanut sietämään; eikä yksin sietämään vaan kaipaamaan siinä määrässä, että voi miltei tulla „kipeäksi“ ollessaan ilman rakasta „piippuaan“. (Lue v. 1914 Kansanvalistusseuran kalenterista sivut 131—142).

Itse tosin olen ollut siinä onnellisessa asemassa, etten ole tarvinnut omaisteni takia kärsiä tupakin vuoksi; sillä isäni, veljeni, ja mieheni ovat kaikki olleet tupakka-raittiita. Vaan kun monet kanssasisareni saavat kärsiä usein miesväen tupakin vuoksi; niin en voinut olla siitäkin mainitsematta tässä yhteydessä. — Lopuksi toivoisin että luonnollinen ravinto, puhtaus, raittius ja sen mukana kaikki muut hyveet pääsisivät versomaan etenkin rakkaan synnyinmaani kuuromykkäin keskuudessa. Sitä odottelee kaukana Inkerissä asuva Suomi-äidin tytär

Hulda Hipeli.

Lempaalassa $^{22}/_{3}$ 1914.

—•—

Veli.

Oli kirkas kesäpäivä, kielojen ja sireenien aika. — Nuorukainen, 23 vuotias, lepäsi sairaana vuoteellaan muistellen aikoja, jolloin hän itse terveenä ja voimakkaana oli saanut nauttia kesän ja elämän ihanuudesta ja poimia niitten erilaisia kukkasia.

Samassa saapuu kotiin sairaanhoitaja tuoden sylissään kimpun juuri aukeavia sireenejä. Kukat asetettiin maljakkoihin sairaan viereen, ja pian oli pieni sairaspöytä aivan kukkien vallassa. Sairas on seurannut koko ajan hoitajansa puuhia. Kun kaikki on valmiina, kiittää sairas hymyilevänä ja pyytää, että kukkien tuoja istuisi hänen vuoteensa vierelle. — Sairas ojentaa valkean, laihan kätensä hoitajalleen ja hymyilee surumielisesti. Hän katselee kauvan kukkasia. Hetkisen kuluttua kääntää sairas kasvonsa hoitajaansa, puristaa hiukan tuon kättä ja kysyy: „Luuletko sisko, että minä voin vielä kerran olla valkoisten kukkien kanssa tuntematta, että minä itse en ole valkea?“ — Kyynel vierähti molempien poskille. Vihdoin virkahtaa sisar: Varmaan tulee se hetki jo piankin. Etkö muista, että Jeesus, kaiken rakkauden alku, ottaa pois syntimme ja tekee meidät aivan puhtaiksi?“ — Sairaan katse kirkastui, kun hän sanoi: „Miltä tuntunee silloin?“

Kului muutamia päiviä. Ilmat olivat yhtä lämpimät ja kirkkaat. Sairas sai joka päivä yhä uusia kukkasia tervehdyksenä niityltä. Sairas katseli niitä yhä uudelleen ja sanoi: „Kuinka hyvä on Jumala.“

Eräänä kirkkaana aamuna huomaavat omaiset, että sairas on hyvin heikko. Hän pyytää ruokaa, mutta ei voi syödä. Sairas nukkuu. Hiljaa hiipivät kaikki. Hän avaa silmänsä ja pyytää pesua. Kasvot, kädet ja rinta valellaan. Hänen tummat, kauniit hiuksensa suoritaan. — Sairaan äiti tulee poikansa luo ja sanoo osaaottaen: „Äidin poika.“ „Mutta Jeesuksen oma“ kuului vastaus. Sairas siirtää katseensa omaan tyttöönsä vuoteensa vieressä. Paljon puhuu se katse: Olenhan aina teidän, vaikka olenkin poissa. Tulkaa luokseni sinne, missä meidän ei koskaan tarvitse erota! — Sairas kääntää päätään. Hän huomaa pöydällään „oman opettajattarensa“ kuvan ja kirjeet. Kiitollisena katsoo hän niitä. Jumala palkitse sinä kaikki se rakkaus, mitä opettajattareni niin monella tavoin opettajattarena, neuvojana ja hyvänä ystävänä on minulle osoittanut.

Sairas kutsuu sisarensa ja kysyy mitä lääkäri käydessään sanoi. „Sinä pääset kohta Jeesuksen luo“ oli vastaus. „Rukoilkaa, että pääsisin jo tänään!“ kuului sairaan huulilta. Sairas sulki silmänsä; jokaisen siinä olevan rinnasta kohosi rukous: Täytä Herra rakkaamme pyyntö pian!

Tuskin on kulunut kymmentä minuuttia, kun sairaan silmät kerran vielä kirkkaina aukenevat. Sairas sulkee ne ja hetkisen kuluttua henkäisee hän viimeisen kerran. Hänen henkensä menee täysin vapaana ja kirkkaana sinne, missä hän, omien sanojensa mukaan, „on aivan terve ja unohtaa, että hänellä maailmassa on ollut paljon kärsimyksiä ja että hän on ollut kuuro.“

Koti kaipaa häntä. Nyt vasta se ymmärtää ja huomaa mikä tuo meiltä mennyt poika, sulho ja veli oli. Emme siltä vaikeroi. Onhan meillä jälellä kirkkaat kauniit muistot ja tieto, ettei eromme ole ainainen. Onnellisia ovat ne kodit, jotka joskus ovat saaneet sellaisia jäseniä kodissaan valona ja rakkauden levittäjinä pitää.

Sisko.

—•—

Muistelmia kävelyretkeltä.

(5 p. huhtikuuta v. 1914.)

Tuskin oli kelloviisari sivuuttanut puolta seitsemää kun jo kävellä taapersimme Puutarha-katua alas Venäjän kirkko päämääränä. Siinä oli määrä Tampereen km. yhdistyksen kokoontua klo 7. Liekö kello oikein täyteenmäärään ehtinyt vai ei, mutta kun joukkoa oli kokoontunut puolen toistakymmentä läksimme taivaltamaan Messukylään. Aurinko oli nukahtanut vähän liikaa eikä sentähden kyennyt vielä tulemaan ihmisten ilmoille, vaan pilkisteli uteliaana verhojen takaa. Se oli meille onneksi. Maa oli vielä roudassa ja kepeästi nousi jalka raikkaassa aamuilmassa. Useat meistä liikkuivat ensikertaa sielläpäin. Paikat viehättivät uutuudellaan. Silmä hapuili milloin eteen — milloin sivuun, takertui läheisiin hökkeleihin, siirtyi siitä loitommas suuriin kivimuureihin ja pysähtyi viimein metsänrajaan. Matka joutui nopeasti kysellessä — selittäessä. Ennenpitkää olimme sivuuttaneet sairashuoneen (— minä jyskyttävin sydämin —), kappelin ja nuo matalat nousukkaat miedon homeen väriset kasarmit. — Jätin seudun tutkimisen vähäksi aikaa. — Ihmisiä tuli vastaan aivan virtanaan mitkä yksittäin, mitkä parittain, pienet pojat joukottain, kaikki, suuret palmutukot kainalossa, riensivät kaupunkia kohti. Toiset joukossa olivat niin pieniä kuin sienet ensimäisen syyssateen jälkeen, mutta „maasta se pienikin ponnistaa“. Posket punaisina silmät säteilevinä toistivat ne tuontuostakin vastaantulijoille: „Ostakaa palmuja, 5 penniä 1 tukku“. Nenän olisin mielelläni moneltakin siivonnut, mutta olin unohtanut nenäliinan kotiin joten täytyi itsekin turvautua toisten apuun. — Tällä välin oli aurinko jo pessyt silmänsä ja kun $^{1}/_{3}$ 9 aijossa seisoimme Messukylän vanhan, luostarikirkkoa muistuttavan kirkon edustalla, paistoi aurinko aivan täydeltä terältään. Routa suli; samoin kävi noiden hienojen valkoisten lumihiutaleiden, jotka hetkisen ilmassa kisailtuaan putosivat maahan ja muuttuivat savensekaiseksi sohjoksi. Kulku oli tästälähtien vaikeampaa. Kaikeksi onneksi pysyi uupumus kaukana ja hilpein mielin jatkoimme matkaa savea sotkien eteenpäin. Messukylän pysäkillä „huokasimme“. Yhdellä tovereistamme oli vähän voileipiä, mutta niitä oli niin vähän, että ainoastaan heikoimmat saivat sillä aikaa kun me vahvat vesisuussa heittelimme niihin halukkaita silmäyksiä. Kun olimme ravitut läksimme taas matkaan. Kirkon kellojen kumeat kajahdukset kulkivat halki ilmojen muistuttaen juhlapäivää — oli palmusunnuntai. — Lunta sateli yhä ja kura maantiellä lisääntyi. Mutta „terve nuori syötyänsä“ — — niinpä nytkin, jalka nousi, matka joutui. Siksi väsynyt kuitenkin olin etten ympäristöstä muista muuta kuin peltoja molemmin puolin tietä, Hipposradan punaisen aitauksen ja taustassa viheriää metsää. Silloin tällöin halkoi ilmaa kimakka „kukkokiekaa“;. — Oli kait matkan varrella ollut kauppakin koskapa pojat olivat saaneet makeispussin, josta tarjosivat kaikille osanottajille makeita suupaloja.

Sillä aikaa olimme saapuneet Tammelan kaupunginosaan. Suuri osa retkeläisistä asui siellä, jonka tähden joukko hajaantui ja kukin riensi kotiinsa matkan vaivoista levähtämään. Viimeisille viittoi Johanneksen kirkon korkea torni tietä eteenpäin.

Raisa.

—•—

Muistakaa vanhojen kuuromykkäin kotia lahjoilla ja testamenteillä.

—•—

Vastaanotto.

Millaiseksi muodostuu kaupunkilaisten kuuromykkien vastaanotto maalta saapuneita kuuromykkiä kohtaan? Se muodostuu suoraan sanoen vastaanoton irvikuvaksi. Kuinka moni maalta kaupunkiin saapunut kuuromykkä on saanut palata tyhjin toimin ja pettyneenä takaisin tapaamatta yhtäkään kuuromykkää tai on saanut osakseen kylmyyttä kaupunkilaiskuuromykkien puolelta. Maalla olevan kuuromykän elämä on yksinäistä ja osaksi ikävää ja sentähden hän päättää käydä kerran tai pari kertaa vuodessa kaupungissa tapaamassa kuuromykkiä ja kyselemässä uutisia. Sinne hän suuntaa matkansa iloisin toivein. Mutta useasti surkeasti pettyy, sillä kaupunkilais kuuromykkien osoittama halveksiminen maalaiskuuromykkiä kohtaan katkeroittaa häntä. Maalta saapunut kuuromykkä menee kuuromykkäin yhdistykseen, mutta ei häntä oteta vastaan niinkuin hän on toivonut. Harvat tervehtivät kylmästi häntä, kysyvät lyhyesti ja poistuvat toisten seuraan ilakoimaan, jättäen hämmästyneen maalaiskuuromykän yksikseen ja näyttää siltä, että kaikki hänet unohtaisivat. Siinä hän seisoo ja katselee syrjästä kaupunkilaisten kuuromykkien iloista elämää. Moni on kiukustuneena ottanut hatun ja päällystakin ylleen ja poistunut kuuromykkäin yhdistyksestä. Tai kun kuuromykkäin yhdistys loppuu, niin kaikki menevät toveriensa seuraan jättäen maalaiskuuromykän keskelle katua miettimään, tai toiset kaupungin kuuromykät menevät hänen luokseen ja pyytävät velaksi rahaa, sillä he eivät häpeä valehdella, mikä hätä heidät pakoittaa lainaamaan. He lupaavat varmasti maksaa velan takaisin. Maalainen jolla on vähän käsitystä kaupunkilaiskuuromykkien elämästä antaa hänelle rahaa lainaksi. Rahat saatuaan veijarit usein tuhlaavat rahansa turhuuteen, jopa väkijuomiinkin. Maalaiskuuromykkä saa odottaa saataviaan kuukausia, vuosia ja lopuksi koko elämänsä saamatta mitään. Semmoinen menettely kaupunkilaiskuuromykkien puolelta maalaisserkkuja kohtaan on ankarasti tuomittava. Jos he osoittavat maalaiskuuromykille kylmyyttä niin heille syttyy halu muuttaa kaupunkiin ja elää niinkuin kaupungissa. Muistakaa te kaupungin kuuromykät hyvin kohdella maalta tulleita kuuromykkiä, ettei heidän tarvitsisi valittaa matkan turhuutta! Jos ette hyvin kohtele, niin maalaiskuuromykkäin rintoihin rupeaa kytemään vihankipinä leimahtaakseen ilmiliekkiin. Kyllä voin aavistaa että tämä kirjoitukseni nostaa metelin kaupunkilaiskuuromykkisä, mutta en sitä pelkää, sillä olen itse aikoja sitten älynnyt kaupunkilaisten petollisuuden.

S. Hovi.

—•—

Kuuromykkäin yleinen kokous Vaasassa

Kesäkuun 20—21 päivinä.

Kolme vuotta on kulunut siitä kuin Suomen kuuromykillä oli viimeksi yleinen kokouksensa Turussa.

Suomen Kuuromykkäinliiton keskushallinto on päättänyt kutsua kuuromykkiä maamme eri-osista saapumaan taas yleiseen kokoukseen, joka pidetään *Vaasassa ensi kesäkuun* 20 ja 21 päivinä, alkaen 20 p:nä kl. 11 päivällä. Kokouksen tarkoituksena on antaa kuuromykille tilaisuutta — pari päivä vapaina jokapäiväsestä työstään — tavata toisiaan, opettajiaan ja ystäviään. Esitelmien ja keskustelujen kautta koetetaan heille antaa henkistä ravintoa.

Suomen valtionrautateillä on myönnetty kokouksen osanottajille (kuuleville ja kuuroille) 50 prosentin alennus piletin hinnasta. Matkalle lähtiessä ostetaan piletti kotiasemalta Vaasaan. Ostettaessa pyydetään, että piletin myyjä *leimaa* sen. Piletti näytetään konduktöörille junassa, mutta pilettiä ei saa *jättää* hänelle, vaan kokoukseen matkustaja pitää sen itsellään sentähden *että hän samalla piletillä saa matkustaa vapaasti Vaasasta takaisin kotiin.*

Vaasassa koetetaan hankkia osanottajille ilmaiseksi asuntoja ja halpahintaisia ruokapaikkoja. Pääsymaksu kokoukseen on 2 mk., joka maksetaan kokouksen alussa Vaasassa.

Ne kuuromykät, jotka aikovat kokoukseen saapua ilmoittakoot nimensä *ennen kesäkuun 7 päivää herra J. Sundbergille*, osote *Helsinki, Rikardinkatu 2.*

Jos joku tahtoisi lähettää keskustelukysymyksiä kokoukseen, niin ne pitää lähettää myös *ennen kesäk. 7 päivää* herra J. Sundberg'ille.

—•—

Yleinen 3:mas kuuromykkäin urheilujuhla Vaasassa

Kesäkuun 22 p:nä 1914.

Koska Helsingin Kuuromykkäin Voim. ja Urh. seura toimeenpanee Tampereen ja Turun Kuuromykkäin Urheiluseurojen avustuksella kesäk. 22 p:nä yleisen Km:n Liiton kokouksen yhteydessä Vaasan kaupungissa urheilu- ja painikilpailut, niin on meillä täten kunnia kutsua kaikkia Suomen kuuromykkä-urheilijoita osaa ottamaan niihin.

Eri kilpailulajit ovat seuraavat: kuulantyönti, kiekon- ja keihäänheitto, 100, 1,500 ja 5,000 metrin juoksu, korkeus-, pituus- ja seiväshyppy. Heitot suoritetaan molemmilla käsillä ja hypyt paremmalla jalalla. Seurainväliset viestinjuoksukilpailut 1,600 m. matkalla pidetään uudesta kiertokilvesta 4 miehisille joukkueille. Myös pidetään yleiset painikilpailut kahdessa sarjassa, painoraja 67 kg.

Palkintomitaleja jaetaan kolme joka urheilulajissa ja neljä kahdessa painisarjassa. Sitäpaitsi annetaan voittaville viestinjuoksujoukkueille I ja II palkintoja.

Urheilukilpailut alkavat maanantaina 22 p:nä klo 10 a. p. ja painikilpailut samana päivänä klo 6 i. p.

Karsintakilpailut tapahtuvat samalla määräyksen mukaan siten, että vähintäin 6 parhainta Suomen kuuromykkä-urheilijaa lähetetään syyskuussa pohjoismaisiin km:n urheilukilpailuihin Norjaan.

Osanottomaksu urheilukilpailuihin on 2 mk. ja painikilpailuihin 2 mk., jota paitsi se painija joka tahtoo kilpailla myös vapaassa urheilussa, suorittaa lisämaksun 1 mk., sekä viestinjuoksuun 4 mk. joukkueelta. Kilpailumaksun suoritus tapahtukoon jokaisen osanottajan ilmoittautuessa. Ilmoitukset niistä kilpailulajeista, joihin aiotaan ottaa osaa, voidaan lähettää ennen kesäkuun 7 p:ää osotteella: Herra Eino Karilas, Iso Roopertinkatu 23, Helsinki (kesäkuun 1 p:stä lukien uusi osote: Liisankatu 11).

Toivoen lukuisaa osanottoa toivomme kaikkia tervetulleiksi urheilujuhlaan.

Kunnioittaen
Urheilutoimikunta.

—•—

Tietoja kotimaasta.

Kuolleita. Huhtikuun 20 päivän illalla nuknui kuoleman uneen Pyhäjärvellä Högfors'in tehtaalla palvelijatar *Henriika Kinnunen.* Hän oli syntynyt Leppävirroilla $^{20}/_{11}$ 1875, kävi Kuopion kuurojen koulun läpi, palveli ensin kotipitäjässään Leppävirroilla muutamia vuosia, kävi Nikkarilan talouskoulun Pieksämäellä ja pääsi palvelukseen Helsinkiin. Muutamia vuosia hän palveli herrasväki Hällström'illä, jotka häntä hoitivat kärsivällisesti kun hän usein sairasti sekä kotona että sairaaloissa pitkiä ja vaikeita tauteja. Viime syksynä muutti hän Pyhäjärvelle, mutta kivuloinen kun oli, niin ei hän jaksanut kauan siellä palvella vaan sortui monen sairauden käsiin ja nukkui pois maailman vaikeuksista ja kärsimyksistä. Hän oli hiljainen ja ahkera työntekijä.

— Huhtikuun 1 p. kuoli Nakkilassa Jyväskylän kuuromykkäinkoulun 4 luokan oppilas *Otto Verner Järvenpää.* Vainaja syntyi Nakkilassa $^{4}/_{5}$ 1882, pääsi Jyväskylän km-kouluun, josta tänä kevännä olisi päässyt pois. Otto Järvenpää oli vakava ja nöyrä poika, joka ei riidellyt koskaan toisten oppilasten kanssa. Opettajat ja toverit säilyttävät hänestä kauniin muiston. Hänen sisarensa kirjoitti past. Luomalle Otto-vainajasta näin: Sydämestäni kiitän Teitä, että hän siellä koulussa oppi tuntemaan Jumalan sanaa ja mikä päämäärä meillä kaikilla ihmisillä on. Kyllä huomasin, että hän oli niin levollinen ja rauhallinen. Aina oli hän nöyrä ja kiitollinen ja hän käski meidän toistenkin kiittää ja rukoilla Jumalaa. Hän viittoili, että pääsemme taivaan iloon kun kuolemme. — Hän sairasteli ylhäällä ollen, ei hän yhtään päivää maannut vuoteessa. Viimeisenä iltana hän muutti vaatteet päällensä ja pesi kasvonsa sekä sitten kuoli yöllä kello $^{1}/_{2}$ 1.

— Huhtikuun 21 p. löydettiin Turun kuuromykkäinkoulun voimistelutelineiden säilytyshuoneesta hirttäytyneenä kuuromykkäoppilas *Juho Valerian Laakso.* Syynä tähän surulliseen tapaukseen lienee se, että vainaja viime aikoina näytti olevan mielenvikainen. Hän oli kotoisin Nurmijärveltä, syntynyt $^{17}/_{4}$ 1896.

— Maaliskuun 3 p. kuoli Jalasjärvellä kuuromykkä torppari *Samuel Töyrylä* yli 71 vuoden vanhana. Hän oli koulua käymätön ja jätti jälkeensä lesken ja 1 pojan.

— Maaliskuun 8 p. kuoli Vaasan sairaalassa syöpätautiin kuuromykkä työmiehen vaimo *Maria Kasari*, synt. $^{2}/_{4}$ 1866. Hän oli käynyt Turun km.koulun ja oli ollut 3 kertaa naimisissa. Ensimäinen miehensä oli kuuleva, toinen (Hoskari) ja kolmas kuuromykkiä.

Tietoja kuuromykistä. Eeva Myllylä on keittäjänä Helsingin Raajarikkoisten työkoulussa, osoite Helsinki I Linja n:o 5.

Palkinnon saanut kuuromykkä. Oulun suksinäyttelyssä viime helmikuussa sai Iin-mallisista suksista ensimäisen palkinnon m. m. kuuromykkä *Yrjö Alasalmi* Kestilästä.

H. p. Ehtoollinen kuuromykille pidetään Mikkelissä toukokuun 24 p., jolloin koulun oppilaat myös pääsevät ehtoolliselle, Kuopiossa samoin toukokuun 28 p. ja Porvoossa toukokuun 29 p. Lähiseutujen kuuromykät ovat silloin tervetulleet näihin tilaisuuksiin.

Porvoon kuuromykkäinyhdistys sai Kuuromykkäinliiton keskushallinnolta 100 mk. kirjastonsa kartuttamista varten.

Tampereen k. m. yhdistyksessä on viime helmikuun aikana pidetty kolme eri juhla-iltamaa, nim. Runebergin-, Malmin- ja Kalevalanjuhlat. Pääsy kaikkiin näihin juhliin oli 50 p., mikä tuli Malmin kuvapatsasrahastoon. Ohjelmat olivat hauskat ja monipuoliset. Runebergin juhlassa oli kertomuksia Sven Dufvasta, Sotilaspojasta, käynnistäni v. 1910 Porvoossa Runebergin kodissa y. m. ja kuvaelmat „Vänrikki Stool“ ja „Runeberg nuorena ylioppilaana“. Malmin juhlassa oli vuorokeskustelu, mikä kosketteli Suomen kuuromykkäkouluja ja kuvaelma „ylioppilaat v. 1846 jälkeen“ j. n. e. Viimeisessä iltamassa oli puhe, tehtiin selkoa Kalevalan synnystä, kertomuksia „kuinka Väinämöinen alkoi viljelyksensä Suomessa“, „Väinämöinen ja Joukahainen kilpa-laulussa“, satu Kullervosta ja kuvaelma „Väinämöisen soitto“. Hänen vieressä istui kaunis, ihana merenneito, joka kuunteli Väinämöisen voimakasta soittoa ja laulua. Kun tämä kuvaelma oli näytetty, selitettiin siitä enemmän. M. m. kerrottiin että Väinämöisen soitto ja laulu olivat niin ihmeelliset, että koko luomakunta ja eläimet kaikellaisetkin kuuntelivat viisaan laulajan työtä ja pahimmat petoeläimet eivät olleet voineet tappaa Väinämöistä, vaan hän sai rauhassa ja levossa jatkaa työtänsä.

Heimarin puutarha- ja talouskoulussa alkoi lukukausi huhtikuun 1 p:nä. Oppilaita on 37, joista 4 kuuromykkää: *Augusta Räisänen* Peltosalmelta, *Helga Virkkunen* Kuopiosta, *Hellin Johansson* Iisalmeita ja *Hilma Niinikoski* Joutsasta. Helga Virkkusta avustaa Kuopion piirin kuurom. auttajayhdistys, Hilma Niinikosken koulumaksun suorittaa Mikkelin piirin kuurom. auttajayhdistys. Augusta Räisänen ja Hellin Johansson ovat koulussa omilla varoillaan. — Toivotamme heille onnea ja menestystä.

—♦—

Riihimäen kuuromykkäin piirikokous

pidetään 14 p. kesäkuuta klo 12 päivällä Palokunnan talolla. Kuuromykät, saapukaa lukuisasti kokoukseen!

KUUROMYKKÄIN LEHDEN

kesä- ja heinäkuun numerot ilmestyvät yhtenä numerona kesäkuun puolivälissä.

Yksimielisyys on voimaa!

Sentähden tulee kuuromykkäin liittyä Suomen Kuuromykkäin Liittoon ja ajamaan niitä tarkoitusperiä, joita Liiton ohjelmassa on!

Halutaan palvelukseen.

Kunnollinen ja siveä koulua käynyt tyttö saa paikan perheessäni heti.

Os. **H. W. Aittooja.**
Kemi.

A. Lipposen kenkäkauppa.

Jatkokurssit toimeenpannaan Turun kuuromykkäinkoulussa ensi kesäk. 1—13 päivään, Turun koulun käyneille **tytöille** (ei pojille). Jos tila myöntää, otetaan myös muistakin kouluista päässeitä Turun piirissä asuvia tyttöjä. Kursseissa opetetaan etupäässä käytännöllisiä aineita, kuten *kotitalousoppia* y. m. Kursseihin tuleville koitetaan saada vapaat matkat, vapaa asunto ja ruoka. Ilmoittauduttava on ennen toukok. 8 päivää opett. H. A. Jukolalle, joka myös vastaa kyselyihin.

Turun piirin Kuurom. autt. yhdist. Toimikunta.

Sisällys: Nanna Hermanson. — Suomen Kuuromykkäinliiton Edustajain- ja Vuosikokous Helsingissä huhtik. 25—26 p:nä. — Turun kuuromykkäinyhdistys. — Kertomus Vaasan Kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta toimivuonna 1913. — A. Jukola 50-vuotias. — Kirje Lapualta. — Pois käytännöstä tarpeettomat nautinto-aineet. — Veli. — Muistelmia kävelyretkeltä. — Vastaanotto. — Kuuromykkäin yleinen kokous Vaasassa kesäkuun 20—21 päivinä. — Yleinen 3:mas kuuromykkäin urheilujuhla Vaasassa kesäkuun 22 p:nä 1914. — Tietoja kotimaasta. — Ilmoituksia.

Helsinki 1914. K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.